

נוסח תימן

שילובים

זמני פניסת וציאת השבת

פרשה	פניסת	ציאת
20:31	19:29	קרח
20:33	19:30	חקת-בלק
20:33	19:31	פנחס
20:32	19:31	מטות

לפי זמן ת"א.
לזמן ירושלים יש להוסיף
15 דקות לכניסת השבת
לזמן חיפה להוסיף 9
דקות לכניסת השבת.

ירחון לחודש תמוז הגשע"ח ליצירה בשכ"ט לשטרות
העורך: שלמה מחפוד יצ"ו כגובת המערכת: רחוב הגר"א ו, רה"ע

מ"ד הגאון הגדול הזה פנחס קורח שליט"א

מצבר' רבוא'ין

סופה של מחלקת

ולסובבים אותם ולעם ישראל. וחכמי ישראל הרבו להתריע מפני ההגרות למריבות ולמחלוקות, ודברי ימי עם עולם מלאים במריבות ומחלוקות בין השבטים, ומלכות יהודה ומלכות ישראל על עשרת השבטים, ולאורך שנות דור ודור אנו למדים על קורות אותן מחלוקות, בקהלות ישראל בכל מקומות פזורים שגורמו לאבוד ממון ונפשות.

ואביא מדברי ספר מנורת המאור (פרק ס"ב): לפי שטבע מציאות בני אדם מתחייב שישבו ביחד וישתרו אלו לאלו, ויסיעו אלו לאלו בכל עבודתם ובכל צרכיהם, על כן ישבו של העולם הוא בקרוב, רעות ואהבה ואחיה שיש ביניהם והסכמה ודעה אחת ומשפט אחד, למיכך כל מחלקת שיערע ביניהם היא השחתת הישוב. ע"כ.

ובאגרת המיחסות להרמב"ם לבניו אמר: לכן שגאו אותה (את המחלקת) ונוסו מפניה, והתרחקו מכל אוהביה וגואליה ורעייה וכו'. וה' יאר עינינו במאור תורתו ויתן בלבנו לראות במעלת חברנו.

כל מריבה וחלוקה דעות בין בני אדם מקורם בהלכות ומדות שונות, לכל מריבה יש שני צדדים שכל אחד סבור שהצדק עמו. ומבריאת העולם החלה המחלקת מקוץ והבל אשר החליטו לחלק את העולם ביניהם, וסופה המר של המריבה גרמה לכך שקוץ קם והרג את הכל אחיו, מריבות אלו הם נחלת בני אדם שמשבע הדברים דעותיהם שונות, וכל דברי ימי עולם מלאים במחלוקות בין אנשים ויחידים ובין קבוצות שונות ואמות העולם. וכל מי שיש לו ד' או נגיעה במחלקת לא יצא שלם ונקי מתוצאותיה.

תולדות עם ישראל רצופות במחלוקות שונות בכל מקומות מושבותיהם, ונפשות רבות אבדו עקב המחלקת. ולדברי חז"ל (במדבר רבה יח) אפלו תינוקות לוקים בעון המחלקת, ובראשיתה של מריבה לא מבחינים בהתנהוותה של מחלקת, כמו שאמרו חז"ל שהמחלקת דומה לזרם דקיק של מים בתחלתו, שמתגבר לאט לאט עד שהזרם פורץ גדרות ושוטף כל הנקרה בדרכו, כך כל ריב ומחלקת מתחילה מדברים של מה בכך, ואחר כך מתדרדרים לכווננים לא צפויים.

וכך היה דורש מורי זקני כמו"ר רבי חיים קרח זצוק"ל, תחלת תיבת מחלקת מ"ם, פיה קטן, כן תחלת המחלקת בקול נמוך, אחר כך פוערים פיהם כמו הפה של חיות, ואחר כך באים לידי הרמת יד והינו אות למ"ד שיש על ראשה כמין יד, ואחר כך בועטים בדת, והולכים לערפאות של גוים, והינו אות תי"ו שפראית רגלו כמבעט.

בדברי חז"ל רואים אנו שיש מחלקת רצויה ויש מחלקת מגונה, וכך אמרו במסכת אבות כל מחלקת שהיא לשם שמים סופה להתקיים, זו מחלקת הלל ושמאי ושמאי ושמאי ושמאי אין סופה להתקיים זו מחלקת קרח ועדתו.

המחלקת הרצויה היא התופעה המקבלת כאשר שתי דעות חלוקות בדבר מסוים, וכל אחד מבסס את דעתו בראיות ובסברות, ומתוך הוכחה תתברר האמת. וזוהי מחלקת חכמי ישראל שהיא לשם שמים לאהבת האמת.

המחלקת המגונה היא אשר מניעה פסולים, היא אהבת הכבוד והשררה, כעין מחלקתו של קרח ועדתו, שביניהם היו חלוקים וכל אחד היה סבור שמוגיע לו השררה של כהן גדול, לעמת משה רבנו שלא היה צד במחלקת. ובטענות מדמות של קפוח ונטילת שררה בשירות לב נסחפו אל המחלקת הנוראה, אשר סופה המר הסתים בגלעית קרח ועדתו ושרפת השורפים, וברדיפת הכבוד אבדו את שקול הדעת, ולא האזינו לדברי משה רבנו שהעמידם על משמעות חמרת מעשיהם.

וב המחלוקות לא נבעו מאהבת האמת אלא מהרצון בהשפלת היריב, ובאמתלאות של אהבת האמת והצדק "לשם שמים" הרימו את גס המחלקת, וגררו אחריהם גדולים וטובים שלא צפו מראש את התוצאות הוות האסון להם

מצבר' סופרים

קדמת היהודים בתימן - גישתה

מן המסכמות הוא, שקהלת היהודים בתימן היא קדומה ועתיקה ביותר וימיה כימי ישיבת יהודים מחוץ לגבולות ישראל, בזמן הבית הראשון והשני, ולאחר החרבן. לפי מסורת אחת, הגיעו ראשוני היהודים לתימן בימי שלמה המלך, כשליח תשורה, אל מלכת שבא, למען יתנו עצה בחצר מלכותה והיו לעינים בחשיפת מקמי הזהב והכסף בארצה.

יש גם מסורות אחרות בדבר גולים שהגיעו אל תימן מיהודה ומישראל, דרך מדבריות ערב, בתקופות שונות. המנוח אברהם טביב מביא בספרו "גולת תימן", כמה מסורות ששמע מפי זקני סביבתו, בדבר יציאת היהודים לתימן, ביניהן אחת המתחשקת לתקופה שמלפני חרבן בית ראשון, ושניה לתקופה שלאחר מרד בר כוכבא.

ואני שמעתי מפי מורי הישישי ר' יחיא אפח ז"ל, שהכתוב בדברי הימים א' (ד', מ"ב) "ומהם מן בני שמעון הלכו להר שעיר אנשים חמש מאות... וישבו שם עד היום הזה..." מדבר ביהודים שיעצו לתימן בצוק העתים בימי המלך חזקיהו. כן שמעתי מפי אבי

זקני, שכאשר נבא מיכה המורשתי כי "ציון שדה תחרש וירושלם עיין תהיה" (מיכה ג', י"ב) קמו יהודים רבים ויצאו עם משפחותיהם לתימן, כדי למצא מפלט מאימי החרבן הצפוי. וכן, שבכל אחת מן המסורות המרובות הללו יש קרטוב של ממשות. מתקבל על הדעת, שבתקופות שונות של העת הקדומה נדדו יהודים לתימן, אם כמחפשי מרחק למרעה ולמחיה ואם כמבקשי מקלט מחמת המצוק. כך הלכה ונתהוותה בארץ תימן קהלת יהודים, מן הקדומות והעתיקות ביותר שבגלילות ישראל. קהלה זו ישבה דרך קבע בסביבה שאליה נקלעה.

מכת היהודים מארץ אל ארץ שניחתה על גליות ישראל, רבן ככלו, לא ידעיה גולי תימן. ואפלו כשיצרה עליהם גזרת גויש לא הרחיקה אותם מתוך תחושת תימן, וכל עצמה נפסקה בעצומה והמגורשים חזרו למקומם.

מאכלות תימן

בָּזֵכֹת חֲמורוֹ

(עפי' : חבושוש, בספרו 'חייא התימני' יצא לאור בקרוב בספר "אגדות תימן")

רבי דוד חי בצענא בירת תימן. האיש היה שקט ועניו, ירא שמים ונחבא אל הפלים. פרנסתו הייתה מצויה פעם בצמצום ופעם ברוח. מלאכתו מלאכת הרוכלות הייתה, ורוב ימיו היה מסתובב בימי השוק אשר במחוז בני מני הסמוך לעיר צענא. מחוז זה היה משפיע במשעי הקפה המפורסמים בעולם, ורדעו כי במחוז זה מצויה הפרנסה בשפע.

בימי שבת, מועד ימים נוראים, היה שב לביתו ולחזיק משפחתו בצענא וימים אלה היו בשבילו ימי הנאה מרבים, כי ישב ויסק בלמוד התורה, יחד עם גדולי הדור, אשר תורתם הייתה אמונתם. בזמן עסקו במרקלותו והלכו בכפר הערבים, לא היה מוצא עתים לתורה, ורק בשבועו לביתו היה שקוע ביהמה של תורה ומתענג עליה, בבית המדרש שייסדו זקנו. בבית מדרש זה היה לו מושב מיוחד, ושם למד יחד עם חכמי דורו.

אותה שנה, הייתה שנה קשה לרבי דוד. בנו יחידו מת והשאיר אחריו אלמנה ושמונה בנים ובנות, ופרנסתם נפלה על שכמו. מאז מקרה זה פרסמה הדאגה בלבו, ושלות נפשו סרה, והעיקה עליו השאלה: הרי אני כבן שבעים שנה וכוחותי אינם אתי כתמול שלשום, ואיככה אוכל לשאת את המשא הזה; להאכיל, להלביש, להגדיל להיגדל נפשות אלה אשר התברכתו בהן, וימי וימה אספק מחסורם, הייתה בי הכול לשאת משאם וטרחם?

הרהורים מרבים, נוגים וחמורים, התגנבו בלבו, והמון דמעות ירדו על לחייו. אותה שעה נכנסה אשתו אשת החיל לחדר, וראתה כי בעלה מדבא ודמעות זולגות מעיניו. היא הבינה, כי דאגת הילדים, הם היסוד לחרדה אשר פקדה אותו, ופנתה אליו בדברים אלה: "השקל על השם יהודי והוא יכליך. לא די לנו שאנו בתנוה על בגנו שנפטר, אלא שאתה מוסיף דאגה על הדאגה. ראה כי מן השמים יסייעו בידני וישלח לי מחסורם של הילדים, שים כסותך בשם". דברי אשתו עוררו אותו, ותחת הדאגה שהיה שרוי בה, באה אמונה גדולה כי השם יגור. ואכן, לא בוששה העצה לבא, ובין רחבה.

למחרת היום בשעות הבקר שב רבי דוד מבית הכנסת לאכל ארוחת בקר, ובביתו מחכה לו שליח, אשר הניע בשליחות שני שיקים נכבדים ממחוז בני מטר, ובגד השליח מכתב חשוב ובו הודעה זו: "בנינו היקרים נשאים זה לזה, ולכן הפקדנו בידך קניית כל צרכי התנתם, מדבר קטן ועד גדול". ובקמשה המכתב באה רשימה מפורטת של המצרכים, החל בצרכי אכל, בגדים, וכלה בתכשיטי כסף זהב "ובכור הוא, שעליך לקנות הכל ממין משבח ועבודת טובה, ובעקר תכשיטי הכלה תעשה אצל האמנים הטובים ביותר, מזהב וקסף טהור, פניני ים אמיתיות ויהלומים יקשטו את התכשיטים, הכל יעשה כמאה למעמד זה. ראה, אנו סומכים עליך ועל הבורא, ויהי רצון השם עליך, אמן".

השליח מסר לרבי דוד אלף ראל על חשבון החקונה, ובקשו להכין הכל למחרת כעבור שבועים. ענין זה הזכיר לרבי דוד, את הפסוק "כי לא ישש... ולא יעזב". הנה השם האזין לשועתו ושלח מיד פרנסת

השנה, לילדים ולו. ביחוד שמח שמחה גדולה, שייכל לתת פרנסה לימות החיים, לאותם בעלי המלאכה אשר יזדקק להם, ועל ידו תהא ברכה בביתם.

כעבור שבועים, הפל היה מוכן, כנדרש וכמבקש, ממיטב החמור והעבודה הטובה. הוא ארו את התפצלים, תכשיטים למיניהם, בגדים, ומיני מאכלים ומגדרות, הפל להלל ולשבח, העמיסים על חמורו ויצא לדרך לבני מטר, כפי שהבטיח לשויכם.

אותו יום יצא רבי דוד מאחר לדרך, בשל מצות מילה שהשתתף בה, לפני צאתו לדרך. באמצע הדרך נח בבית ידיו שברך לבני מטר, אבל ארוחת צהרים, האכיל והשקה את חמורו וקם לצאת להמשך דרכו. ידיו מתושבי המקום הפצירו בו שלא ללכת, כי הערב מתקרב וההשקה תרד והדרך מסכנת כי לקטים מהלכים בה, וחס ושלום עלול הוא לפל לקים: "אנא, תלון בביתנו, ובבקר תצא עם השירה ותגיע למחוז הפגד לשלום".

רבי דוד טרב, וטען: "הבטחתי להגיע היום. השיכים מצפים, מסבה נערכת עתה אצלם והם מחפים לבואי", והוסיף: "יש לי שני שתפים לדרך, בעל התהלים וחמור", וכך יצא לדרך, וידיו מצרים על שלא נשמע להם, ולא לו בביתם.

לבקתו בדרך, קרא בקול רם מזמור מתהלים "ה' אורי וישעי ממי אירא ה' מעוד חיי ממי אפחד" (תהלים כ"א), והיה מסלסל בקולו, והד ההרים עונה לענותו. לפי משעי הקפה במורדות ההרים נלוו לו בדרכו, השמים התכלים מעליו, ההרים השואים, הדומים לעמודים בהם נתמדו קנעי השמים, רוחות הבשם הולדו מפרחי הקפה, אגויו קולטות את המית המים האדירים, הזורמים בצרועי ההרים אל העמק ומשקים בדרך את משעי הקפה, למראה כל הווד והימי הוא מפסיק את המזמור, ומשבח לשם על יצירת פנת חמד זו, שהיא לגבי ידיו פנה מן ערך.

אולם עד שהוא הגהה מפי הטבע, וחוזר ומפזם מזמורו, החשיך היום, והחלה דאגה עולה בלבו, ובניחוד בשל אזהרתם של ידיו שלא ישע לעת ערב. דאגה זו לא הייתה לשוא, כי בעודו מהרהר, יצאו מנקרת הצויר שלשה אנשים, ספק בני אדם ספק שדים, מזינים מפך רגל ועד ראש, ומראם מעורר זועה, ודברו אליו ובצעות מחרידות קראו לו: "עמד ואל תזוה, אם תעשה תנועה תהרג". רבי דוד קרא קריאת שמע, כי אמר כאן זה סופי.

השורדים נשאו, כפתו אותו אל עין, עד אשר יבדקו מה הוא נושא עמו. הם פתחו, ומה ראו עיניהם?! דברים יקרי ערך, אשר לא ראו עיניהם ולא נפל לידם דבר שכות, במשך שנות עסוקם בלסטות. שמתם הייתה גדולה, ולכן החליטו שלא להרג את רבי דוד, אלא לקשר אותו ולנסות את עניו, ולהסתלק. ואכן, קשרו את עניו, והחזירו אותו שלא להסתפל או להודיע למישהו, על הפונן שבו הלכו, והסתלקו עם חמורו. החמור, שהבין כי אין בעליו אתו, נער לעירה ממשכת עד אשר החריד את כל ההר.

החמור שוב נער וסלסל בניערתו, ובכך התברר מקום הלסטים ומחבואם. ואז הזעיקו לוחמים רבים, הקיפו את הלסטים, תפסו וקשרו וקחו אתם, וכן את החמור ומשאו. בבוואם אל מקום השמחה ורבי דוד נעם, ערני מיגה משלשת. לזוג, לרבי דוד שנצל, ולתפיסת הלסטים שחפסו זמן רב. וכלם אמרו כי יש זה נעשה בזכות חמורו של רבי דוד.

פיצוח וששסוּס

חפשו בתוך התפזרות את המלים של שמות השירים שאותם שוררו אבותינו בשבת, הקיפו בתוך התפזרות, שלחו ואולי תזבנו...

אם אשמרה, אדון הכל, בחירי אל, אם תחפצה, אהבת דוד, אני אשאל, ביום שבת, יום שבת, מאין סוף, מה יקרה שבת, לקראת שבת, שבח אל חי, שבת מנוחה, שלום לבוא שבת, לנר ולבשמים.

ש	ב	ל	ו	א	פ	מ	ש	ב	ת	ל	ת	ב	ש	א
ל	ש	ב	ו	א	ב	ל	מ	ו	ל	ש	ב	ש	ל	ש
ו	א	ב	ש	א	ס	ב	א	ה	ר	מ	א	א	ו	א
מ	ו	ב	ש	א	מ	א	י	נ	ס	פ	ה	א	נ	י
מ	ו	ב	ש	א	מ	ל	י	מ	ש	ח	ת	ב	ש	ה
ש	ב	ת	א	ר	א	ש	ל	ו	א	א	ת	פ	צ	פ
ב	ת	ל	ש	ב	מ	ק	ל	נ	ב	ה	צ	פ	ח	ת
ל	ב	א	א	ב	א	ש	א	ת	ש	ב	א	ד	ו	ב
ו	ש	ת	ש	י	ת	ב	ש	ב	ת	ש	ב	ו	ש	ב
ר	מ	א	ש	ר	ב	ב	א	ב	ד	ב	ש	נ	ש	ב
נ	ו	ב	י	ש	ב	ת	מ	ר	ח	ו	מ	ה	ש	ל
ל	י	ח	ב	ש	ב	ת	ל	א	ק	ד	כ	ל	ק	ר
ש	ב	ח	א	ל	ח	י	ש	א	ש	ל	נ	ר	ו	ל
ש	ל	ו	מ	ל	ב	ו	א	מ	ה	י	ק	ר	ה	ש

זוכה החודש

הילד הנעים אלעזר כהן הי"ו

בין הפותרים נכונה יגרל מכואט מפאר,

את הפתרונות יש לשלח לשלמה מחפוד - הגר' א 1 ראש העין.

נתן לממש את הזכיה ב"נוסח תימן" ביריבונים 26 בני ברק.

הלכה ומהלך

בין המצרים

בתענית י"ז בתמוז צמים כל הצבור, ואפלו התינוקות מבני תשע ועשר שנים, כי הילדים בורחים ומתחמקים מהוריהם, שלא יכריחו אותם להפסיק את התענית.

בבין המצרים מתאבלים על חרבן בית מקדשנו. ביהדות שרעב יש שהחמירו שלא לשמח ולא לכבס מ"ז בתמוז עד ' באב, אולם לא נהגו להחמיר שלא לאכל בשר או לשתות ערק בימים אלו. אמנם, יהודים בודדים החמירו על עצמם בצענא, שלא לאכל בשר כלל, לבד משבתות או בריתות מילה וכדומה.

(תולדות הרשב"י)

עטרת אבות - שליה ציבור

סידור בנוסח בלדי כפורמט ענק לשליח ציבור לימות השנה, פסח, ראש השנה, כיפור וסוכות. מיוסד עפי' תכלאל "עין חיים". מהודר, ערוך ומסודר בצורה נפלאה ללא דילוגים באותיות מאירות עניינים. בתוספת הלכות "שעה תפילה".

גודל ספר 28 ס"מ x 22 ס"מ

במחיר של: 19 ש"ח

במקום: 90 ש"ח

5 ברכים, המחיר לכרך בודד

נוסח תימן

המורח להצעת יהדות תימן

המבצע מוגבל ללקוחות פרטיים ולא למשוקים ולחודש תמוז התשע"ח בלבד, עד גמר המלא:

* ספרים * טליתות * דיסקים * לבוש תימני * גריל לפיתות * פלטה מתקפלת לשבת ועוד.

רחוב בירנבוים 26, בני-ברק א' ה' 10:00-21:00, יום ו' 9:00-13:00

טל: 03-6781444 / 03-3336661 יחיד: 053-3336661

תכאע לתודש תמוז

תודתנו שלוחה לאדם בן נון על הניקוד והגהה, ולרב אלישע חן שליט"א על העזרה.

דפוס גמרי בע"מ 050-5354235